

dr inż. arch. Maciej Płotkowiak
Projektowanie Architektoniczne
Nadzór Budowlany
70-542 Szczecin;
ul. Sienna 8/2

Niniejszy PROJEKT BUDOWLANY
stanowi załącznik Nr. 2
do POZWOLENIA NA BUDOWĘ Nr. 162/2014
z dnia 2014-05-08
Znak: WB.6740 1. MB 2014
wydanego przez:

Starostwo Powiatowe w Myślibórz
Wydział Budownictwa
ul. Spokojna 13, 74-300 Myślibórz
tel/fax 95 747 34 32

Przedmiot opracowania: **BUDYNEK DAWNEGO SKRZYDŁA
ZACHODNIEGO KLASZTORU DOMINIKANÓW
(obecnie: MIEJSKA i POWIATOWA BIBLIOTEKA
PUBLICZNA)**

Lokalizacja: **MYŚLIBÓRZ, ul. ARMII POLSKIEJ 14
działka terenu nr 232/1 ,
obręb ew. Myślibórz 2
gmina: Myślibórz; powiat myśliborski;
woj. zachodniopomorskie;**

Temat opracowania: **PROJEKT REMONTU DACHU**

Rodzaj opracowania: **ORZECZENIE O STANIE TECHNICZNYM
I WYTYCZNE KONSERWATORSKIE
DO PROJEKTU REMONTU DACHU**

Branże: **ARCHITEKTURA, KONSTRUKCJA**

Zleceniodawca: **KRZYSZTOF CHRAPEK
ARCHITEKTURA i BUDOWNICTWO
71-670 SZCZECIN
ul. PRZYJACIÓŁ ŻOŁNIERZA 36/5**

AUTORZY OPRACOWANIA:

dr inż. Stefan Nowaczyk

Uprawnienia budowlane nr 74/Sz/78 w specjalności konstrukcyjno-
budowlanej (na podstawie § 6 ust.3, § 5 ust. 1, § 7, § 13 ust.1 pkt. 2
Rozporządzenia MGTiOŚ z dnia 20.02.1975, Dz.U. Nr 8, poz.46)
Zaświadczenie nr 76 (na podstawie § 17, 18 i 20 Rozporządzenia
Ministra Kultury i Sztuki z dnia 11.01.1994, Dz.U. Nr 16, poz. 55)

dr inż. arch. Maciej Płotkowiak

Uprawnienia budowlane nr 169/Sz/90 w specjalności architektonicznej
(na podstawie § 4 ust.1,2, §13pkt 1Rozporządzenia MTG i OŚ z dnia
20.02.1975; Dz. U.Nr 8 poz. 46).

Zaświadczenie nr 83 (na podstawie § 17, 18, 20 Rozporządzenia
Ministra Kultury i Sztuki z dnia 11.01.1994. Dz. U. Nr 16, poz. 55).

Szczecin, listopad-grudzień 2013r.

ZAWARTOŚĆ OPRACOWANIA

1.0. PODSTAWA OPRACOWANIA	str. 3
2.0. DANE HISTORYCZNE	str. 3
3.0. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO	str. 9
3.1. Zagospodarowanie terenu	str. 9
3.2. Ochrona konserwatorska	str. 11
3.3. Materiał, technika i technologia budowlana	str. 11
3.4. Warunki gruntowo-wodne	str. 13
3.5. Określenie budynku	str. 13
3.6. Układ funkcjonalny	str. 13
3.7. Charakterystyka konstrukcji	str. 14
3.8. Charakterystyka robót wykończeniowych wewnątrznych	str. 23
3.9. Charakterystyka robót wykończeniowych zewnętrznych	str. 23
4.0. PRZYCZYNY POWSTANIA WAD I USTEREK	str. 26
5.0. PODSUMOWANIE	str. 26
6.0. WNIOSKI I ZALECENIA	str. 27
7.0. WYTYCZNE KONSERWATORSKIE	str. 27
7.1. Cel inwestycji	str. 27
7.2. Środki realizacji inwestycji	str. 27
8.0. UWAGI KOŃCOWE	str. 28

1. PODSTAWA OPRACOWANIA:

- 1.1. Oględziny obiektu wykonane w dniach: 09-12-2013r., 14-12-2013r., 27-12-2013r., 24-01-2014r.
- 1.2. Mapa sytuacyjno-wysokościowa (aktualizacja mapy do celów projektowych) rejonu opracowania w skali 1:500, powiat myśliborski, gmina Myślibórz, woj. zachodniopomorskie; aktualna na stan: lipiec 2007r.;
- 1.3. Opracowanie:
Karta Ewidencyjna Zabytków Architektury i Budownictwa,
Ośrodek Dokumentacji Zabytków w Warszawie,
miejsowość: Myślibórz
obiekt: Kościół ob. Dom Kultury
opracował: mgr C.Nowakowski
Szczecin 1992r.
- 1.4. Opracowanie:
Myślibórz klasztor poddominikański,
Dokumentacja historyczno-architektoniczna wykonana na zlecenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie,
oprac.: mgr K.Kalita Skwirzyńska
Szczecin 2004r.
m-ps udostępniony przez Zleceniodawcę;
- 1.5. v. Sandlern-Mantel M., Das Heimatmuseum des Kresi Soldin, Frankfurt an der Oder 1928;
- 1.6. Borusiewicz W., Budownictwo murowane w Polsce, Zarys sztuki strukturalnego kształtowania do końca XIX wieku, Warszawa-Kraków 1985;
- 1.7. Krajewski A., Witomski P., Ochrona Drewna, Warszawa 2003;
- 1.8. Domosławski W., Kęsy-Lewandowska M., Łukaszewicz J.W., Badania nad konserwacją murów ceglanych, Toruń 1998;
- 1.9. Łukaszewicz J., Konserwacja murów ceglanych-wzmacnianie cegieł i zapraw [w:] Konserwacja murów ceglanych. Badania i praktyka. Referaty na Ogólnopolską Konferencję w dniach 19-20 listopada 1999r. w Toruniu, Toruń 1999, s.51
- 1.10. Ustawa – Prawo Budowlane z dnia 7 lipca 1994 roku (Dz. U. Nr 207, poz. 2016 z późniejszymi zmianami);
- 1.11. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162 poz. 1568);
- 1.12. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75 z dnia 15 czerwca 2002 roku, poz. 690).
- 1.13. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas wykonywania robót budowlanych (Dz. U. z dnia 19 marca Nr 47, poz. 401).
- 1.14. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 października 1998 roku w sprawie książki obiektu budowlanego (Dz. U. Nr 135, poz.882).

2. DANE HISTORYCZNE:

2.1. Nazwa miejscowości do 1945 r.: Soldin;

2.2. Kalendarium:

2.2.1. Okres do 1945 r.:

1216 – bulla Honoriusza III zatwierdzająca zakon dominikanów w kościele;

- 1261 – przejście praw własności do miasta Soldin (Myślibórz) przez margrabiów brandenburskich;
- 1264 – margrabia Jan wystąpił do kapituły generalnej zgromadzenia dominikanów z wnioskiem o sprowadzenie zakonu na teren Nowej Marchii;
- 1275 – powołanie do życia klasztoru dominikanów w Myśliborzu;
- 1261-1281 – granice domniemanego okresu nadania miastu Myślibórz (Soldin) praw miejskich, prawdopodobnie przez margrabię Ottona III¹;
- 1280-1296 – ekspansja terytorialna Nowej Marchii w kierunku wsch. i akcja nadań lennych rodom rycerskim dóbr na zdobytych ziemiach²;
- 1281 – najstarsze pozwolenie na wyrąb drzew w lasach stanowiących własność margrabiów brandenburskich wydane przez margrabię Albrechta III na rzecz myśliborskich dominikanów;
- 1298 – margrabię Albrechta III udzielił dominikanom z Myśliborza pozwolenia na pobór z własnych lasów drewna na potrzeby budowy i inne cele;
- 1298 – kapituła generalna w Trewirze zatwierdziła stan faktyczny przynależności konwentu w Myśliborzu (Soldin) do terenów prowincji niemieckiej ze Strausbergu i prowincji polskiej z Kamienia Pomorskiego;
- 1320 – wymarcie dynastii askańskiej margrabiów brandenburskich i kres ich mecentau na rzecz konwentu myśliborskiego³;
- 1326 – najstarsza wzmianka o budynku klasztornym przy okazji darowizny działki na rzecz konwentu przez radę miejską;
- 1350 – konwent obłożono klątwą za poparcie niesprzyjających papieżowi Witellsbachów;
- 1371 – trzecie pozwolenie na wyrąb drewna;
- 1371-1372 – dominikanin konwentu myśliborskiego: Detlev z Myśliborza uczył się w szkole zakonnej w Magdeburgu;
- 1377 – wzmianka o lektorze wskazująca na istnieniu szkoły przy klasztorze;
- 1389 – przyrzeczenie pochówku w klasztorze członków rodziny von Sack;
- 1399 – wzmianka o rektorze (*rector scholarum*) wskazująca po raz kolejny na istnieniu szkoły przy klasztorze;
- 1402-1454 – Nowa Marchia pozostawała własnością Zakonu Szpitala NMP Domu Niemieckiego w Jerozolimie;
- 1415 – wzmianka o szkole w Myślibórz (Soldin) zawarta w kronice miasta Strzelce Krajeńskie (Freideberg)⁴;
- 1433 – wzmianka w kronice Hermanna Kornera z Lubeki o zniszczeniu Myśliborza w wyniku oblężenia przez Husytów („destruxerant-incinerando”); zapis powyższy interpretuje się jako dowód spalania

¹ Kalita Skwirzyńska K., Myślibórz klasztor poddominikański, Dokumentacja historyczno-architektoniczna wykonana na zlecenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie, Szczecin 2004r., m-ps udostępniony przez Zleceniodawcę, s.7-8;

² Radacki Z., Średniowieczna zamki Pomorza Zachodniego, Warszawa 1976, s. 171

³ Kalita Skwirzyńska K., Myślibórz klasztor poddominikański, ... op. cit., s.24;

⁴ op. cit., s.8-10;

- zabudowy klasztornej przy zachowaniu uszkodzonego i zdewastowanego kościoła klasztornego;
- 1437 – przeor Johannes Brussow rozpoczął kolektę na odbudowę klasztoru i zakup wyposażenia;
- 1470 – w murach odbudowanego klasztoru odbył się jeden z większych zjazdów stanów, którego celem było złożenie hołdu lennego nowemu władcy Brandenburgii margrabiemu Albrechtowi Achillesowi;
- 1534 – sejmik (Landtag) w Trzebiatowie, na którym protestantyzm przyjęto na Pomorzu Zachodnim jako religię państwową;
- 1536 – funkcję przeora klasztoru pełnił ostatni katolicki proboszcz kolegiaty myśliborskiej Bartholomäus Krempzow;
- 1538 – margrabia Jan z Kostrzyna przysłał do miasta pastora Heryka Fromme z misją nakłonienia duchownych kolegiaty myśliborskiej do zmiany wyznania
- 1543 – śmierć sprzeciwiającego się zmianie wyznania przeora dominikanów i prepozyta kolegiaty Bartłomieja von Krempzow;
- 1547 – zamknięcie klasztoru i przeniesienie jego archiwum do siedziby margrabiów w Kostrzynie⁵;
- 1539 – pożar kolegiaty myśliborskiej;
- 1585-1596 – odbudowa kolegiaty z zastosowaniem cegły pozyskiwanej z zabudowań klasztornych;
- 1596 – odbudowany kościół klasztorny przekazano w użytkowanie gminie protestanckiej;
- 1604 – we wnętrzu kościoła klasztornego ufundowano nowe ławki;
- 1605 – na wieży ufundowano dzwon i zegar;
- 1618-48 – w trakcie wojny trzydziestoletniej miasto było wielokrotnie niszczone przez pożary, a nieużytkowana zabudowa klasztorna zaczęła popadać w ruinę;
- 12 kwietnia 1635 – zawalenie się trzech przęseł sklepień po stronie wsch. kościoła;
- około 1652 – rycina Meriana z wizerunkiem kościoła o siedmiu przęsłach, co wskazuje na rozbiórkę trzech zawalonych w 1635r. przęseł;
- 1655 – pożar miasta i kolegiaty; na czas remontu kościół klasztorny użytkowany przez gminę kolegiacką;
- 1665 – pożar sygnaturki kościoła klasztornego;
- 1685 – odbudowa sygnaturki zniszczonej przez pożar w 1665r.;
- 1698 – w zabudowaniach klasztornych istniała szkoła oraz mieszkania rektora, konrektora, nauczyciela i organisty; w skrzydle zach. mieściło się audytorium (zapewne w refektarzu) oraz biblioteka i pokoje sypialne z piecami kaflowymi;
- 1717 – pożar dachu kościoła wraz z sygnaturką; uszkodzenie sklepień; zniszczenie dzwonu i zegara;

⁵ Kalita Skwirzyńska K., Myślibórz klasztor poddominikański, ... op.cit., s.10-11

- 1723 – plan miasta z wydłużonym rzutem kościoła zamkniętym trójbocznie, co wskazuje na zachowanie dolnej części murów partii zawalonej w 1635r.
- 1733 – gmina kościoła reformowanego (kalwini) wystąpiła do króla z wnioskiem o przyznanie kościoła klasztornego na ich potrzeby;
- 1734 – projekt przebudowy kościoła klasztornego do formy barokowej z nowym, dwubryłowym hełmem wieżowym⁶;
- 1734 – 1737 – realizacja szeroko zakrojonych prac prowadzących do zmiany sposobu użytkowania z przeznaczeniem sakralnym jedynie części środkowej kościoła o długości siedmiu przęseł, natomiast w skrajnych przęsłach wsch. i zach. umieszczono pomieszczenia magazynowe; podczas prac wzniesiono nową więźbę dachową i nową wieżę; w miesiąc po zakończeniu budowy wieża uległa uszkodzeniu;
- 1753 – sprzedaż za sumę 274 talarów cegły z zabudowań klasztornych z przeznaczeniem do remontu miejskich murów obronnych;
- 1771 – wieża z 1736r. została zniszczona
- 1773 – budowa nowej wieży w konstrukcji ryglowej w formie prostopadłościowej zwieńczonej dachem piramidalnym z iglicą z kulą świata i wiatrowskazem z datą budowy;
- 1782 – wewnątrz świątyni skrócono poprzez wydzielenie od wschody pomieszczeń gospodarczych dla miejscowego garnizonu;
- 1845 – skarga Gminy reformowanej na działanie miasta, które pobierało cegłę z przypór kościoła;
- 1873 – w pobliżu klasztoru wzniesiono gimnazjum dla chłopców oraz szkołę dla dziewcząt w związku z czym zakończyła działalność szkoła w zabudowie klasztornej jednak nadal znajdowały się tam mieszkania nauczycieli, a później mieszkania dla ubogich;
- 1876 – pomieszczenia od strony wsch. wydzielone w 1782r. przeznaczono na spichlerz;
- początek XXw. – decyzja o budowie na terenie zespołu klasztornego dużej nowoczesnej szkoły i rozbiórka wszystkich budynków zlokalizowanych na pd.-wsch. od kościoła;
- 1914-1928 – kościół pozostawał zamknięty i nieużytkowany;
- 1919 – kościół klasztorny przekazany został kolegiacie myśliborskiej;
- 1928 – decyzja władz miejskich o przeznaczeniu kościoła na Dom Gminy Ewangelickiej; roboty budowlane wg projekt autorstwa Emila Rüstera prowadzili budowniczy rejencji Wert i konserwator zabytków Erich Blunck z Berlina (ten sam, który podczas prac z lat:1932-1933 barbarzyńsko okaleczył neogotycką wieżę kościoła pw. NMP w Chojnie⁷);
- skrzydło zach. klasztoru postanowiono odbudować i przeznaczyć na siedzibę Muzeum Regionalnego; roboty budowlane wg projektu Emila

⁶ v. Sandler-Mantel M., Das Heimatmuseum des Kresi Soldin, Frankfurt an der Oder 1928, il. 2, s.17

⁷ Blunck E., Die Sicherung und Umgestaltung der St.Marienkirche in Königsberg, Neumarkt, [w:] Deutsche Kunst und Denkmalpflege, VII 1934

Rüstera - profesora Wyższej Szkoły Technicznej w Charlottenburgu, prowadził architekt okręgowy Weisse 8;

2.2.2. Okres po 1945 r.:

- 2 lutego 1945 – miasto zdobyte przez armię radziecką; zespół poklasztorny pełnił funkcję szpitala wojskowego;
- 23 maja 1945 – miasto przekazane administracji polskiej⁹;
- 1947 – w kościele poklasztornym umieszczono Ośrodek Kultury (później Miejski Ośrodek Kultury)
- 1955 - wpis kościoła i klasztoru poddominikańskiego do rejestru zabytków pod nr 582, decyzja z dnia 22 kwietnia 1955r., znak: KI-V-0/13/55
- 1968-1971 – remont zach. skrzydła klasztornego z przeznaczeniem na bibliotekę; podczas remontu po raz kolejny przebudowano wieżbę barokową ze zmianą układu statycznego;
- lata 70. XX w – wykonanie stropu podwieszonoego w sali widowiskowej;
- 1977 – wykonanie inwentaryzacji wieży;
- 1978 – wykonanie ekspertyzy stanu technicznego i projektu remontu i konserwacji wieży - autorzy projektu inż. B. Lipieta i L. Witkowski;
- 1991-1992 – realizacja remontu wieży wg projektu z 1978r.

2.3. Forma architektoniczna:

2.3.1. Fazy budowlane:

2.3.1.1. Kościół klasztorny:

- a. Faza I: murowany z cegły, salowy kościół na planie wydłużonego prostokąta z trójbocznym zamknięciem od wsch.; wnętrze przekryte dziewięcioma przęsłami sklepień krzyżowo-żebrowych wspartych na słupkach; ściany obwodowe oszkarpowane; przesłanki pośrednie¹⁰ wskazują na obecność wieży lub sygnaturki, jednak ich forma pozostaje nieznana; w elewacji pn. przeznaczony dla wiernych monumentalny portal wejściowy złożony dwóch ostrołukowych przezroczy umieszczonych w ostrołukowej wnęcie o plastycznie profilowanych ościeżach; kościół połączony z pozostałymi budynkami klaustrem za pośrednictwem dwóch portali umieszczonych w pierwszym i siódmym przęsle ściany pn.;
- b. Faza II: odbudowa po zawaleniu się trzech przęseł wsch. z pozostawieniem dolnej części murów obwodowych zrujnowanej partii;
- c. Faza III: przebudowa barokowa bez odbudowy zburzonych przęseł wsch. lecz z podziałem wnętrza na trzy części, obniżeniem ścian obwodowych kościoła, zastąpieniem sklepień stropem, budową nowej wieżby dachowej i wieży;

⁸ Kalita Skwirzyńska K., Myślubórz klasztor poddominikański, ... op.cit., s.11-19

⁹ <http://pl.wikipedia.org/wiki/Myślubórz>

¹⁰ wzmianka z 1437r. o kolekcie z przeznaczeniem na odbudowę kościoła i nowy dzwon

- d. Faza IV: budowa nowej wieży w miejsce zniszczonej w 1771, a pochodzącej z 1737r.;
- e. Faza V: skrócenie wnętrza poprzez wydzielenie pomieszczenia po stronie wsch.;
- f. Faza VI: przebudowa na Dom Gminy Ewangelickiej: podział nawy na dwie kondygnacje w części wsch. oraz trzy kondygnacje w części zach. z wprowadzeniem stropów żelbetowych; na I p. umieszczono salę widowiskowo-koncertową z foyer;

2.3.1.2. Klasztor:

- a. Faza I: wzniesiony w konstrukcji drewnianej; forma nieznana; zniszczony podczas oblężenia miasta przez Husytów w 1433r.;
- b. Faza II: murowany z cegły; o trzech skrzydłach otaczających prostokątny wirydarz; skrzydło zach. przylegało do pierwszego i drugiego przęsła sklepiennego kościoła, zaś wsch. do siódmego i ósmego; skrzydło zach. dwukondygnacyjne, natomiast o wysokości pozostałych skrzydeł brak danych; wirydarz otoczony sklepieniem kruzgankiem;
- c. Faza III: przebudowa skrzydła zach. na szkołę; likwidacja kruzganków; stopniowa rozbiórka skrzydeł wsch. i pd.;
- d. Faza IV: odbudowa z przeznaczeniem na Muzeum Regionalne: odtworzenie ostrołukowych okien w elewacji zach. i części elewacji wsch., odtworzenie większej części podziałów wewnętrznych, częściowa rekonstrukcja sklepień w przyziemiu, strop drewniany nad I p., dobudowa cylindrycznej klatki schodowej; budowa nowej więźby dachowej;
- e. Faza V: przebudowa z przeznaczeniem na bibliotekę; zmiana układu statycznego z wiązarów jętkowych ze stolcami pochyłymi na wiązary jętkowe lub płatwiowo kleszczowe ze słupami pionowymi;

2.3.2. Realizacja kościoła klasztornego:

- a. Faza I: XIII w.
- b. Faza II: po 12 kwietnia 1635r.
- c. Faza III: 1734-1737
- d. Faza IV: 1773
- e. Faza V: 1782
- f. Faza VI: 1928

2.3.3. Realizacja klasztoru:

- g. Faza I: XIII w.
- h. Faza II: po 1433, a przed 1470;
- i. Faza III: lata 80. XVI w. - ?
- j. Faza IV: 1928
- k. Faza V: 1968-1971

2.3.4. Realizacja istniejących obecnie: stropu nad Ip. i więźby dachowej na budynku Myśluborskiego Ośrodka Kultury (były kościół klasztorny): 1734-1737;

2.3.5. Realizacja istniejących obecnie: stropu nad Ip. i więźby dachowej na budynku Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Myśluborzu (były zachodnim skrzydło klasztorne): brak jasnej informacji: K.Kalita Skwirzyńska podaje następującą informację: " budowlę przykryto nowym dachem, bowiem stara więźba była bardzo zniszczona ¹¹". Natomiast M.v. Saldern-Mantel opisuje i ukazuje na ilustracjach przebudowę pochodzącego z XVIIIw. dachu o wiązarach jętkowych z dwoma stolcami w płaszczyźnie połąci ¹².

Obecnie wiązary pełne wyposażone pozostają w słupy pionowe, których brak na ilustracjach z 1928r. Należy więc sądzić, że więźba skrzydła klasztornego uległa przebudowie w latach 1968-71, kiedy to budynek przebudowano po raz kolejny z przeznaczeniem, tym razem na bibliotekę.

2.3.6. Dokumentacja projektowa z okresu po 1945 r.:

2.3.6.1. Opracowanie:

obiekt: Wieża Zespołu Podominikańskiego

adres: Myślubórz, ul.Świerczewskiego 3

branża: budowlana

faza: projekt techniczny- restauracja

Pracownie Konserwacji Zabytków, Oddział Szczecin

projektant: mgr inż. arch. B.Garncarz

sprawdził: mgr inż. arch. B.Skłódowski

Szczecin 1989r.

2.3.6.2. Opracowanie:

obiekt: Miejski Ośrodek Kultury w Myśluborzu

temat: Inwentaryzacja architektoniczna

Stowarzyszenia na Rzecz Ochrony Dziedzictwa „Młyn Papiernia”

opracowanie: mgr inż. arch. K.Barcz, F.Malkowski

sprawdził: dr inż. arch. T. Cykalewicz

Szczecin 2008r.

3. CHARAKTERYSTYKA STANU ISTNIEJĄCEGO

3.1. Zagospodarowanie terenu:

3.1.1. Lokalizacja: zabudowa poklasztorna pozostaje zlokalizowana na obszarze dwóch działek terenu: Myśluborski Ośrodek Kultury (dawniej kościół klasztorny) na dz.t. nr 232/2, Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Myśluborzu (dawne skrzydło zach. klasztoru) na dz.t. nr 232/1.

Obie działki pozostają zlokalizowane w pd.-wsch. części starego miasta w Myśluborzu w obrębie kwartału zabudowy ograniczonego ul.ul. Klasztorną, Pionierów, Wałową oraz Armii Polskiej.

¹¹ Kalita Skwirzyńska K., Myślubórz klasztor poddominikański, ... op.cit., s.19

¹² v. Sandlern-Mantel M., Das Heimatmuseum des Kresi Soldin, Frankfurt an der Oder 1928, s.50-51

Od stron: wsch. oraz pd. przedmiotowa dz. t. nr 232/2 przylega do dz.t. nr 232/5 o nieregularnym kształcie. W narożu pn. dz.t. nr 232/5 przy ul. Klasztornej nr 4 pozostaje zlokalizowany budynek mieszkalny, wielorodzinny. Pozostała część dz.t. nr 232/5 niezabudowana.

Od strony pd.-zach. przedmiotowa dz. t. nr 232/2 przylega do dz.t. nr 232/1 z budynkiem biblioteki. Działka terenu nr 232/1 obejmuje obszar ścieżki prowadzącej w kierunku zach. do dz.t. nr 239 z pasem drogowym ul. Armii Polskiej.

Od strony zach. przedmiotowa dz. t. nr 232/2 przylega do niezabudowanej dz.t. nr 233 użytkowanej jako skwer.

Od strony pn.-zach. przedmiotowa dz. t. nr 232/2 przylega do dz.t. nr 234 z budynkiem mieszkalnym, wielorodzinnym położonym przy ul. Klasztornej nr 1/2.

Od strony pn. przedmiotowa dz. t. nr 232/5 przylega bezpośrednio do dz.t. nr 235 z pasem drogowym ul. Klasztornej.

3.1.2. Ukształtowanie terenu: powierzchnia przedmiotowej dz. t. nr 232/2 wykazuje niewielki spadek w kierunku pd.; rzędne terenu od 64.42m n.p.m. od strony ul. Klasztornej do 63.30m n.p.m. bezpośrednio na pd. od budynku MDK.

Nawierzchnia dz. t. nr 232/2 od strony pn. i zach. wyniesiona na nawierzchnię ścieżek o ok. 0.5m i zabezpieczona murkiem oporowym. Nawierzchnia dz. t. nr 232/2 wydatnie wyniesiona nad powierzchnię dz.t. nr 232/1 oraz 233 oraz zabezpieczona za pomocą muru oporowego ze schodami terenowymi prowadzącymi na poziom dz.t. nr 232/1.

Powierzchnia dz.t. nr 232/1 wykazuje również niewielki spadek w kierunku pd.; rzędne terenu od 63.50 po stronie pn. do 62.97 po stronie pd.

3.1.3. Uzbrojenie terenu:

3.1.3.1. Sieć elektryczna: dz.t. nr 232/2 oraz 232/1 pozostają zlokalizowane w terenie śródmiejskim wyposażonym w komplet sieci infrastruktury technicznej; sieci eNN i eWN w pasie drogowym ul. Kalasztornej; sieć eNN w obrębie dz.t. nr 232/2;

3.1.3.2. Sieć wodociągowa: dz.t. nr 232/2 oraz 232/1 pozostają zlokalizowane w terenie śródmiejskim wyposażonym w komplet sieci infrastruktury technicznej; sieć w100 w pasie drogowym ul. Klasztornej;

3.1.3.3. Sieć kanalizacji: dz.t. nr 232/2 oraz 232/1 pozostają zlokalizowane w terenie śródmiejskim wyposażonym w komplet sieci infrastruktury technicznej; sieć k250 w pasie drogowym ul. Klasztornej; sieć K150 w obrębie dz.t. nr 232/2 oraz 232/1;

3.1.3.4. Sieć gazowa: dz.t. nr 232/2 oraz 232/1 pozostają zlokalizowane w terenie śródmiejskim wyposażonym w komplet sieci infrastruktury technicznej; sieć g32 w obrębie dz.t. nr 232/2;

3.1.3.5. Sieć tel.-kom.: dz.t. nr 232/2 oraz 232/1 pozostają zlokalizowane w terenie śródmiejskim wyposażonym w komplet sieci infrastruktury technicznej; sieć t w pasie drogowym ul. Klasztornej;

3.1.3.6. Sieć drogowa: dz.t. nr 232/2 przylega bezpośrednio do dz.t. nr 235 z pasem drogowym ul. Klasztornej; dz.t. nr 232/1 posiada dostęp do dz.t. nr 239 z pasem drogowym ul. Armii Polskiej;

3.1.4. Sposób użytkowania terenu:

- dz.t. nr 232/1: usługi kultury;
- dz.t. nr 232/2: usługi kultury;

3.1.5. Budynki i obiekty kubaturowe:

- 3.1.5.1.** Dz. t. nr 232/1 : trzykondygnacyjny budynek Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej w Myśliborzu (dawne skrzydło zach. klasztoru) zlokalizowany przy ul.Arмии Polskiej 14;
- 3.1.5.2.** Dz. t. nr 232/2:
- dwu-i-trzykondygnacyjny budynek Myśliborskiego Ośrodka Kultury (dawny kościół klasztorny) zlokalizowany przy ul. Klasztornej 3;
 - parterowy garaż;

3.1.6. Inne: nie stwierdzono;

3.1.7. Sposób zagospodarowania nawierzchni terenu:

- nawierzchnie utwardzone: ścieżki o nawierzchniach z betonu oraz kostki z kam. nat. (bruk);
 - nawierzchnie trawiaste;

3.1.8. Zieleń:

- 3.1.8.1.** Dz. t. nr 232/1: zieleni drzewiastej brak;
- 3.1.8.2.** Dz. t. nr 232/2: na pn. od budynku MOK liczne okazy Lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*); po stronie pd. budynku MOK pojedynczy okaz Lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*);

3.1.9. Stan władania: nieruchomości gruntowa;

3.1.10. Właściciel: Gmina Myślibórz

3.1.11. Użytkownik:

- 3.1.11.1.** Dz. t. nr 232/1 : Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Myśliborzu, ul. Armii Polskiej 14, 74-300 Myślibórz;
- 3.1.11.2.** Dz. t. nr 232/2: Myśliborski Ośrodek Kultury, ul. Klasztorna 3, 74-300 Myślibórz;

3.2. Ochrona konserwatorska: kościół i klasztor poddominikański wpisane do rejestru zabytków pod nr 582, dec. znak: KI-V-0/13/55 z dnia 22 kwietnia 1955r.;

3.3. Materiał, technika i technologia budowlana:

3.3.1. Cegła ceramiczna, grupa I: ceramiczna, pełna o wymiarach ponadnormatywnych: 93÷105x130÷134x268÷276mm; produkowana ręcznie; zastosowana do wzniesienia zach. partii ściany pn. kościoła w poziomie przyziemia;

3.3.2. Cegła ceramiczna, grupa II: ceramiczna, pełna o wymiarach ponadnormatywnych: 90÷97x123÷127x270÷275 mm; produkowana ręcznie;

zastosowana do wzniesienia wsch. partii ściany pn. kościoła w poziomie przyziemia;

- 3.3.3. Cegła ceramiczna, grupa III:** ceramiczna, pełna o wymiarach ponadnormatywnych: 105÷106x131÷133x269÷272mm; produkowana mechanicznie; zapewne produkt Dampfzieglerei L. Walter Nachtolger, Neuenhagen Nm. o oryginalnych wymiarach 105x140x280mm¹³; zastosowana do wzniesienia warstwy licowej ściany szczytowej skrzydła zach. klasztoru;
- 3.3.4. Cegła ceramiczna, grupa IV:** ceramiczna, pełna o wymiarach ponadnormatywnych: 95÷99x135÷136x274÷290mm; produkowana mechanicznie; zapewne produkt Siedlungszieglerei Lippehne o oryginalnych wymiarach 95x135x280mm; zastosowana do wzniesienia przypory na styku zach. ściany szczytowej kościoła i murów skrzydła klasztornego;
- 3.3.5. Cegła ceramiczna, grupa V:** ceramiczna, pełna, o wymiarach 60÷66x135÷142x275÷292mm; zastosowana do wzniesienia górnej i bocznych partii muru w obrębie szczytu zach.;
- 3.3.6. Cegła ceramiczna, dziurawka:** nie stwierdzono;
- 3.3.7. Pustak ceramiczny:** nie stwierdzono;
- 3.3.8. Cegła wapienno-piaskowa:** nie stwierdzono;
- 3.3.9. Cegła surowa (niewypalana):** nie stwierdzono;
- 3.3.10. Wypełnienie szkieletu drewnianego:** w obrębie szkieletu konstrukcyjnego wieży wypełnienia przestrzeni międzyszkieletowej murowane z cegły ceram., pełnej;
- 3.3.11. Gazobeton:** nie stwierdzono;
- 3.3.12. Beton:** nie stwierdzono;
- 3.3.13. Beton zbrojony:** zastosowany w obrębie stropów wykonanych w 1928r. we wnętrzu byłego kościoła klasztornego¹⁴
- 3.3.14. Kamień, grupa I:** surowy i łamany kamień polny z gatunków granit, dioryt, sjenit w postaci otoczków, otoczków łamanych, kostki oraz ułamków i okrzesków, zastosowany w obrębie ścian fundamentowych;
- 3.3.15. Zaprawa do tynkowania:** obiekt pozostaje użytkowany; sondaży dla potrzeb niniejszego orzeczenia nie wykonywano;

¹³ v. Sandler-Mantel M., Das Heimatmuseum des Kresi Soldin, Frankfurt an der Oder 1928, il. 2, s.53

¹⁴ Kalita Skwirzyńska K., Myślubórz klasztor poddominikański, ... op.cit., s.16; w tekście Kality Skwirzyńskiej występuje pewna sprzeczność: na str 16 podano, że stropy w kościele wykonano jako żelbetowe, a na str.22, że nad parterem wykonano strop Kleina;

3.3.16. Stal:

3.3.16.1. w obrębie stropu nad dolną kondygnacją poddasza nadciąg z dwuteownika NP. 120;

3.3.17. Drewno:

3.3.17.1. Wieżba dachowa MiPBP w Myśliborzu (dawne skrzydło zach. klasztoru): drewno drzew iglastych; lico elementów widocznych na wyższej kondygnacji poddasza (IIp.) w części ociosywane, a w części przecierane;

3.3.18. Wątki murowe:

3.3.18.1. Wątek marchijski¹⁵: w układzie 2 wozówki + 1 główka przesunięte w kolejnych warstwach o ćwierć cegły; zastosowany w obrębie oryginalnych ścian średniowiecznych jak również lica odtworzonego w 1928r. np. pd. ścianie szczytowej skrzydła klasztornego;

3.3.18.2. Wątek blokowy¹⁶: w obrębie wsch. ściany szczytowej kościoła, wzniesionej w okresie XVII-XVIIIw. z cegły rozbiórkowej o wymiarach ponadnormatywnych, w obrębie szczytu zach. wzniesionego z cegły grupy V, w obrębie murów obwodowych cylindrycznej klatki schodowej oraz w niektórych partiach przemurowanych;

3.4. Warunki gruntowo-wodne:

3.4.1. Położenie i rzeźba terenu: przedmiotowa dz. t. nr 232/2 z budynkiem byłego kościoła klasztornego pozostaje zlokalizowana przy ul. Klasztornej 3 w Myśliborzu.

3.4.2. Wnioski

3.4.2.1. Według kryteriów określonych w rozporządzeniu Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 25.04.2012 r w sprawie ustalenia geotechnicznych warunków posadowienia obiektów budowlanych (Dz.U. z dnia 27.04.2012 r. poz. 463) omawiany obiekt należy do III kategorii geotechnicznej.

3.4.2.2. Głębokość przemarzania gruntów na przedmiotowym terenie zgodnie z ustaleniami normy PN-81/B-03020 wynosi 0.80m;

3.5. Określenie budynku: budynek byłego skrzydła zachodniego średniowiecznego założenia klasztornego; budynek na planie prostokąta zasadniczo o 3 kondygnacjach (2 kondygnacje + poddasze użytkowe); układ konstrukcyjny podłużny, ściany obwodowe murowane, dach stromy w konstrukcji drewnianej;

3.6. Układ funkcjonalny: w poziomie przyziemia hol wejściowy z sanitariatem, pomieszczenia biblioteczne, pomieszczenia biurowe, na Ip. I IIp. pomieszczenia biblioteczne i pom. magazynowe; pojedyncza, ogólnodostępna klatka schodowa o formie cylindrycznej zlokalizowana na skraju budynku po stronie pn.;

¹⁵ Borusiewicz W., Budownictwo murowane w Polsce, Warszawa-Kraków 1985, rys. 10

¹⁶ Kalita Skwirzyńska K., Myślibórz klasztor poddominikański, ... op.cit., s.22

3.7. Charakterystyka konstrukcji:

3.7.1. **Posadowienie:** poza zakresem opracowania;

3.7.2. **Ściany fundamentowe:** poza zakresem opracowania;

3.7.3. **Ściany piwniczne:** poza zakresem opracowania;

3.7.4. **Ściany obwodowe:** na Ip. o gr.0.52÷0.99m, murowane z co najmniej 3 odmian cegły ceram., pełnej o wymiarach ponadnormatywnych; poza zakresem opracowania;

3.7.5. **Ściany wewnętrzne:** murowane z co najmniej 3 odmian cegły ceram., pełnej o wymiarach ponadnormatywnych; poza zakresem opracowania;

3.7.6. **Sklepienia:** w poziomie przyziemia sklepienie kryształowe; wysklepki murowane z cegły; poza zakresem opracowania;

3.7.7. **Stropy międzypiętrowe:**

3.7.7.1. **Strop nad przyziemem:** brak danych na temat rodzaju konstrukcji; poza zakresem opracowania;

3.7.7.2. **Strop nad Ip.:** strop w konstrukcji drewnianej; poza zakresem opracowania;

Podczas oględzin od strony wewnętrznej budynku stwierdzono, co następuje:

- dolna powierzchnia stropu pokryta wyprawą tynkarską;
- nad słupami wspierającymi strop brak widocznego podciągu;
- posadzka na stropie z parkietu z drewna drzew liściastych;
- obciążony regałami z książkami wykazuje nadmierną podatność na oddziaływania dynamiczne na strop; podskok na stropie osoby o masie ok.100kg powoduje widoczne drgania szklanych półek na regałach;

Stan techniczny zły

3.7.7.3. **Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.):** strop w konstrukcji drewnianej;

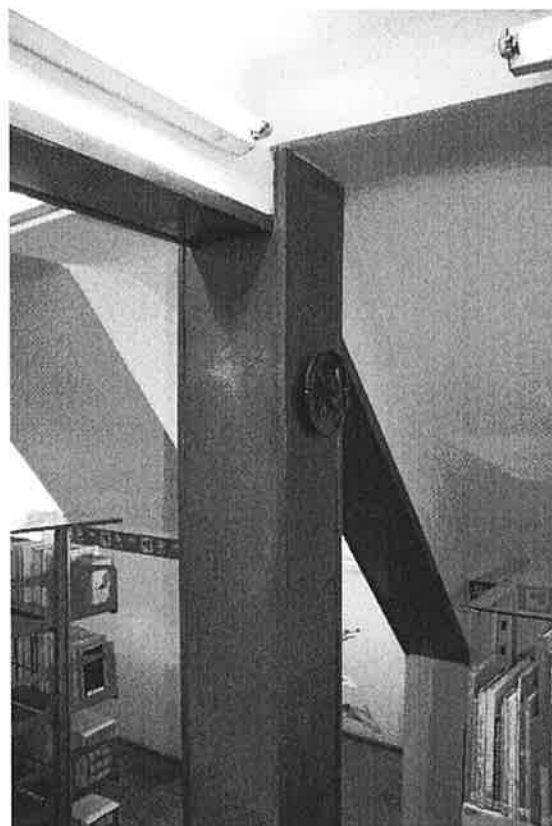
Podczas oględzin od strony wnętrza dolnej kondygnacji poddasza (IIp.) stwierdzono, co następuje:

- dolna powierzchnia stropu pokryta wyprawą tynkarską;
- strop wsparty na 8 wolnostojących słupach stanowiących elementy więzara dachowego;
- słupy pozostają obudowane za pomocą sklejki; przekrój obudowy ok. 31x28cm;
- słupy zaopatrzone od strony zewnętrznej w zastrzał obudowany za pomocą sklejki; szerokość obudowy ok. 28cm;

- pomiędzy słupami pod stropem ustrój konstrukcyjny przypominający poprzeczny podciąg; ustrój pozostaje obudowany od dołu za pomocą sklejki, natomiast powierzchnie boczne pokryto wyprawą tynkarską; szerokość obudowy równa szerokości obudowy zastrzału; ustrój stanowi zapewne obudowany element więźby dachowej, najprawdopodobniej rygiel lub rozpore; w przypadku gdyby obudowa mieściła element o innej funkcji np. kleszcze obejmujące słup szerokość ich obudowy przewyższałaby zapewne szerokość obudowy słupa;
- pomiędzy słupami pod stropem na styku partii horyzontalnej i pochylej poziomy ustrój przypominający stopień o przebiegu podłużnym; obie powierzchnie stopnia pokryte wyprawą tynkarską; stopień stanowi zapewne obudowany element więźby dachowej, najprawdopodobniej płatew;
- obecność zastrzałów oraz ustroju o formie podciagu wskazują na zastosowanie wiązara wieszarowego o dwóch wieszakach;
- słupów nie zaopatrzone w miecze;
- na powierzchni wyprawy w pomieszczeniu bibliotecznym nie stwierdzono przebarwień oraz zarysowań i spękań;

Fot. 01 - Strop nad I p.; widoczne dwa filary wspierające strop bez widocznego podciagu;

Fot.02 – Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad II p.); widoczny obudowany: słup więźby oraz zastrzał i rygiel;

Fot. 03 - Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); widok na pd.-wsch.

Fot.04 – Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); widok na pd.-zach.

Fot. 05 - Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); pom. magazyn. na pn. skraju budynku; widoczne plamy, przebarwienia i wykwit;

Fot.06 – Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); pom. magazyn. na pn. skraju budynku; widoczne plamy, przebarwienia i wykwit;

Fot. 07 - Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); pom. magazyn. na pn. skraju budynku; widoczne plamy, przebarwienia i wykwyty;

Fot.08 – Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); pom. magazyn. na pn. skraju budynku; widoczne plamy, przebarwienia i wykwyty;

- w pomieszczeniu magazynowym na pn. skraju dolnej kondygnacji poddasza na powierzchni wyprawy w rejonie obydwu naroży po stronie pn. plamy, przebarwienia i wykwyty oraz lokalnie rysy i spękania powstałe na skutek okresowego zawilgacania;

Podczas oględzin od strony wnętrza górnej kondygnacji poddasza (IIIp.) stwierdzono, co następuje:

- na stropie wykonano podłogę deskową;
- w rejonie krokwi nr 5 w podłodze wykonano odkrywkę o obrysie ok. 0.15mx0.55m; w rejonie odkrywki deski podłogowe przybito bezpośrednio do pojedynczej sztuki drewna o przekroju ok. 10x15cm; przebieg sztuki drewna poprzeczny;
- w rejonie odkrywki deski podłogowe pozostają porażone przez owady techniczne szkodniki drewna w stopniu, który spowodował częściową dezintegrację drewna;
- w rejonie odkrywki element poprzeczny do którego przybito podłogę deskową przylega zapewne i pozostaje przymocowany do bocznej powierzchni dolnego odcinka krokwi;
- w odkrywce stwierdzono obecność ślepego pułapu w postaci warstwy desek spoczywających luzem na listwie przymocowanej do elementu poprzecznego;
- w odkrywce pod warstwą ślepego pułapu widoczna podsufitka z desek;

- odległość od górnej powierzchni podsufitki z desek do górnej powierzchni podłogi deskowej na stropie wynosi ok. 19÷20cm;

Fot. 09 - Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); odkrywka w rejonie krokwi nr 5

Fot.10 – Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); odkrywka w rejonie krokwi nr 5

Fot. 11 - Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); odkrywka w rejonie krokwi nr 5

Fot.12 – Strop nad dolną kondygnacją poddasza (nad IIp.); odkrywka w rejonie krokwi nr 5; widoczne ułamki drewna porażonego przez owady

- grubość stropu we włazie prowadzącym z pom. magazynowego na dolnej kondygnacji poddasza na górną kondygnację poddasza wynosi ok. 36cm;

Stan techniczny zróżnicowany od zadowalającego do stanu złego.

3.7.8. Wieńce: nie stwierdzono; poza zakresem opracowania;

3.7.9. Nadproża: murowane z cegły; poza zakresem opracowania;

3.7.10. Kominy: poza zakresem opracowania;

3.7.11. Schody: poza zakresem opracowania;

3.7.12. Dach: stromy, o dwóch połaciach; w konstrukcji drewnianej; zastosowano 25 par krokwi; forma wiązara nieznana, zapewne zastosowano wiązar wieszarowy o dwóch wieszakach; dla celów orzeczenia pary krokwi na górnej kondygnacji poddasza (IIIp.) ponumerowano od 1 do 25 poczynając od strony pd. (od ściany szczytowej) zaznaczając dodatkowo krokwie po stronie wsch. literą E, a krokwie po stronie zach. literą W;

Podczas oględzin od strony wnętrza dolnej kondygnacji poddasza (IIp.) stwierdzono, co następuje:

- konstrukcja więźby dachowej pozostaje obudowana, a ze względu na wymogi użytkowania odkrywek nie wykonano;

Podczas oględzin od strony wnętrza górnej kondygnacji poddasza (IIIp.) stwierdzono, co następuje:

- krokwie od nr 1 do nr wykonane z drewna przecieranego o przekroju ok. 10x22cm;
- bezpośrednio nad podłogą deskową widoczne końcówki dolnego odcinka krokwi (wytwarzających połać na dolnej kondygnacji poddasza);
- dolne odcinki krokwi wykonane w części z drewna przecieranego o przekroju ok. 10x22cm;
- dolne odcinki krokwi wykonane w części z drewna noszącego ślady uszkodzenia przez ogień;
- czoło dolnego odcinka krokwi nr 3E widoczne na górnej kondygnacji poddasza spękane; powierzchnie boczne uszkodzone przez ogień;
- powierzchnie boczne dolnego odcinka krokwi nr 5E widoczne na górnej kondygnacji poddasza uszkodzone przez ogień;
- w rejonie kalenicy obie krokwie nr 1 wykazują ubytki powstałe w wyniku rozkładu drewna przez grzyb;
- połączenie krokwi na zakładkę zabezpieczone przy pomocy kołka drewn.;
- po stronie wsch. na odcinku od krokwi nr 9 do krokwi nr 14 na podłodze deskowej naciąg z dwuteownika stal. NP. 120;
- na wysokości krokwi nr 11 na podłodze deskowej naczynie wzbiornicze instalacji c.o.
- krokwie od nr 13 do nr 18 noszą ślady uszkodzenia przez ogień (opalenie);

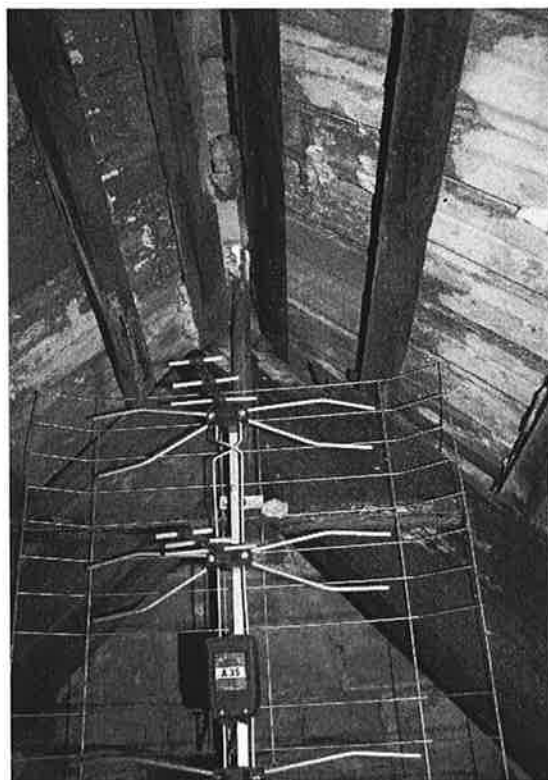
- krokiew nr 13W naprawiona za pomocą obustronnej nakładki z deski;
- krokiew nr 13E naprawiona za pomocą jednostronnej nakładki z deski;

Fot. 13 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
widoczne krokwie 1E-4E;

Fot.14 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
widoczne połączenie dolnej i górnej krokwi 5E;

Fot. 15 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
uszkodzone połączenie krokwi 1E i 1W;

Fot.16 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
widoczne połączenie krokwi 7E i 7W;

Fot. 17 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
połączenie dolnej (opalonej) i górnej krokwi 3;

Fot.18 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
widoczne krokiew 13W uszkodzona przez ogień

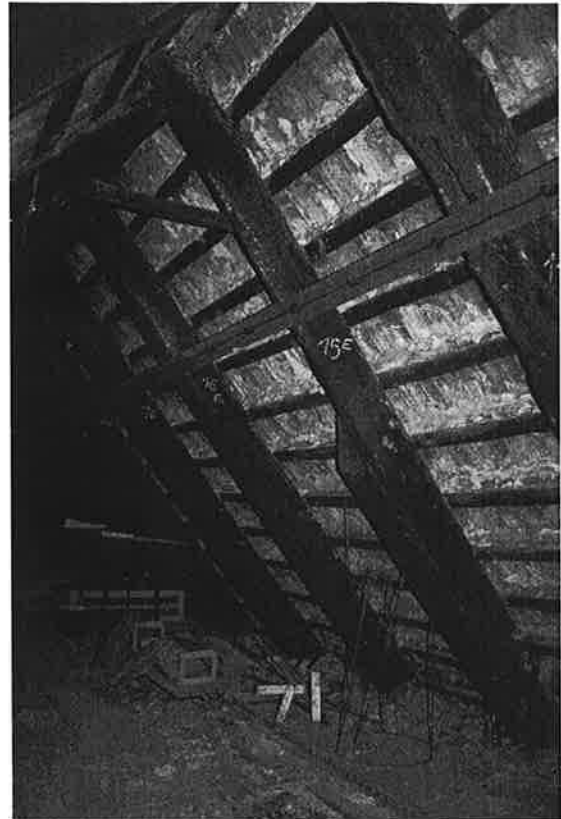
Fot. 19 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
uszkodzona przez ogień krokiew 13W
oraz nakładki z desek

Fot.20 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
uszkodzona przez ogień krokiew 13W i 13E
oraz nakładki z desek

Fot. 21 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
widoczna uszkodzona krokiew 15W

Fot.22 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
widoczna uszkodzona krokiew 15E

Fot. 23 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
widoczna nadciąg z NP. 120

Fot.24 – Górna kondygnacja poddasza (IIIp.);
widoczna uszkodzona krokiew 25E

- krokiew nr 14W z gniazdem na czop u uszkodzeniem mechanicznym krawędzi naprawiono za pomocą jednostronnej nakładki z deski, a w rejonie kalenicy z dwóch warstw desek;
- krokiew 14W nad podłogą deskową uszkodzona przez owady techniczne szkodniki drewna;
- krokiew nr 15W oraz 15E z ubytkiem końcówki w górnej części; obie krokwie naprawiono za pomocą jednostronnej nakładki z bala drewn.;
- krokiew 15W oznakowana liczbą rzymską „XI”
- krokiew nr 16W naprawiona za pomocą jednostronnej nakładki z deski;
- krokwie nr 18 w rejonie kalenicy wykazują uszkodzenia w postaci ubytków i spękań;
- w przypadku krokwi 20W nad podłogą deskową widoczna dolna krawędź krokwi górnej;
- krokiew 21E na odcinku dolnym i górnym wykonana z jednej sztuki drewna o licu ociosywanym;
- górna powierzchnia krokwi 22E wyrównana za pomocą nakładki;
- krokiew skrajna nr 25 porażona przez grzyb oraz owady techniczne szkodniki drewna;
- wszystkie krokwie pokryte warstwą malarską barwy ciemnobrunatnej;

Stan techniczny zróżnicowany od niezadowolającego do złego.

3.8. Charakterystyka robót wykończeniowych wewnętrznych:

3.8.1. Ściany działowe: poza zakresem opracowania;

3.8.2. Dekoracja architektoniczna: poza zakresem opracowania;

3.8.3. Podłogi i posadzki:

3.8.3.1. Posadzki z kamienia: poza zakresem opracowania;

3.8.3.2. Posadzki drewniane: poza zakresem opracowania;

3.8.3.3. Posadzki ceramiczne: poza zakresem opracowania;

3.8.3.4. Inne: w obrębie poddasza polepa gliniana spoczywająca na belkach stropowych; belki więzaryowe wyszpałdowano od góry za pomocą dachówek ceram.

3.8.4. Stolarka otworowa: poza zakresem opracowania;

3.8.5. Balustrady: poza zakresem opracowania;

3.8.6. Wyposażenie instalacyjne: poza zakresem opracowania;

3.9. Charakterystyka robót wykończeniowych zewnętrznych:

3.9.1. Tynki i wyprawy: poza zakresem opracowania;

3.9.2. Plastyka elewacyjna: poza zakresem opracowania;

3.9.3. Kolorystyka elewacji: poza zakresem opracowania;

3.9.4. Pokrycie dachowe: dachówka zakładkowa z zaprawy cement.

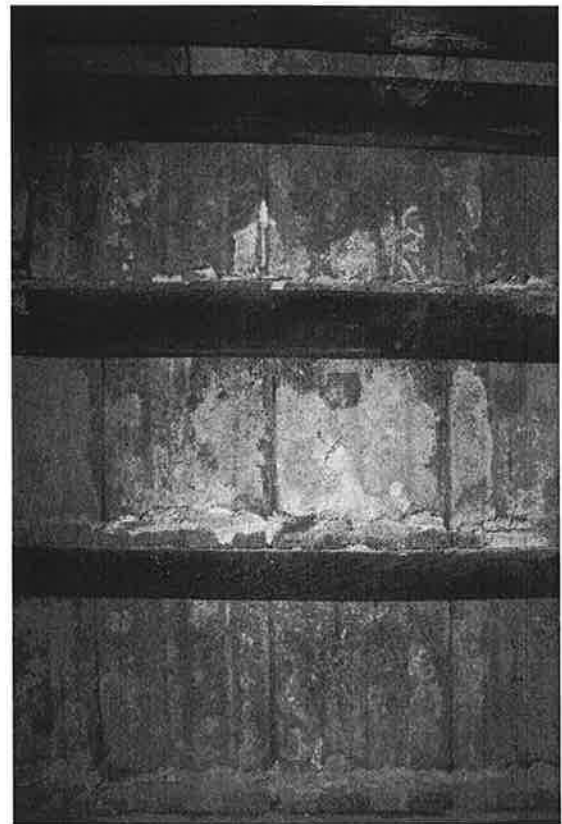
Podczas oględzin stwierdzono, co następuje:

- warstwa barwiąca dachówkę uległa korozji;
- na pokryciu z dachówki rozwój mchów;
- pokrycie z dachówki uszczelniano za pomocą zaprawy cement.;
- pokrycie wykazuje liczne nieszczelności;
- na łątach czytelne plamy, przebarwienia i zacieki powstałe w wyniku okresowego zawilgocenia;

Stan techniczny pokrycia dachowego jest zły.

Fot. 25 –Wschodnia płac dachowa; widoczna widoczna korozja blachy na lukarnach;

Fot.26 – Połac dachowa od strony górnej kond. poddasza

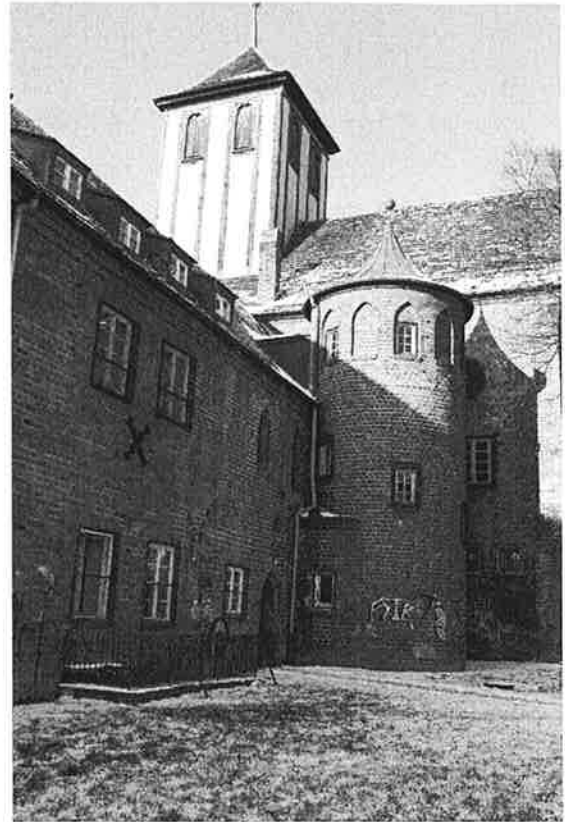
3.9.5. Lukarny dachowe: w konstrukcji drewnianej z pokryciem z blachy na deskowaniu;

Podczas oględzin stwierdzono, co następuje:

- odrębności kształtu niektórych lukarn np. w połaci zach. druga lukarna od strony pd. wyraźnie niższa od pozostałych;

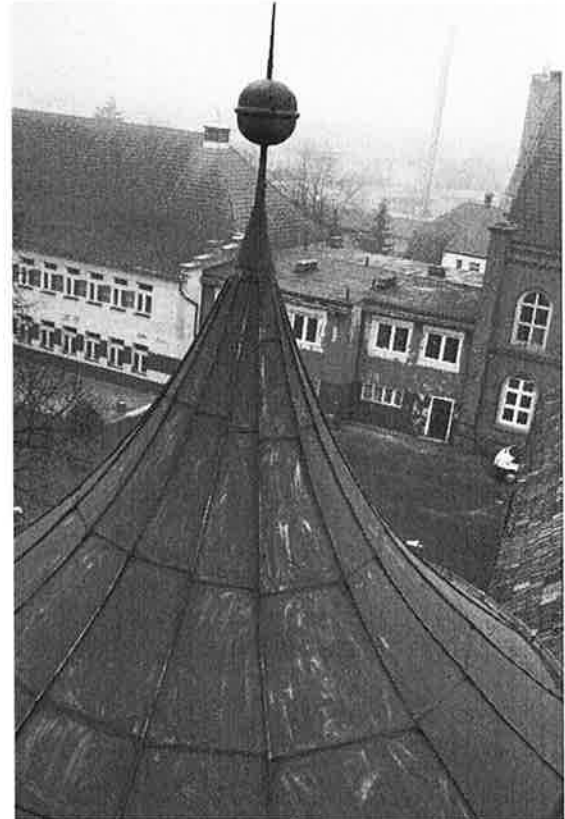
Fot. 27 – Zachodnia płac dachowa; po lewej widoczna lukarna niższa niż pozostałe;

Fot.28 – Wschodnia połać dachowa; widoczne

Fot. 29 – Zachodnia płac dachowa; widoczna korozja blachy skrajnej lukarny i brak opierzenia na styku z dawnym kościołem

Fot.28 – Stożkowaty dach nad cylindryczną klatką schodową; widoczna kula na iglicy wieńczącej;

- do pokrycia lukarn zastosowano blachę czarną lub stal. ocynk., malowaną na kolor rdzawoczerwony; obecnie na powierzchni blachy widoczne rozległe ogniska korozji;
- krycie blachą wykonano wyjątkowo niestarannie; dotyczy to wszystkich połączeń oraz przełamania blachy na okapie;

Stan techniczny zły.

3.9.6. Hełm nad cylindryczną klatką schodową: bliższych danych o konstrukcji brak; pokrycie z blachy malowane na kolor ceglastej czerwieni;

Podczas oględzin stwierdzono, co następuje:

- wykonanie z blachy barwy jasnoszarej zapewne stalowej ocynkowanej lub cynkowej;
- niestaranne wykonanie połączeń np. połączenia poziome przebiegają z odchyleniem od poziomu;

Stan techniczny niezadowolający.

3.9.7. Stolarka okienna: poza zakresem opracowania;

3.9.8. Opierzenia i obróbki blacharskie: opierzenia szczytu pd. oraz na styku połaci i ściany dawnego kościoła nie stwierdzono;

3.9.9. Rynny: wykonane z blachy stal.

Podczas oględzin stwierdzono, co następuje:

- liczne deformacje
- liczne nieszczelności;
- korozję na powierzchni blachy;

Stan techniczny zły.

4. PRZYCZYNY POWSTANIA WAD I USTEREK

- 4.1. Realizacja budynku z materiałów wykazujących brak odporności na działanie wilgoci.
- 4.2. Realizacja budynku z materiałów wykazujących brak odporności na działanie grzybów oraz owadów technicznych szkodników drewna.
- 4.3. Realizacja budynku w technologii nie zapewniającej odcięcia dopływu wilgoci.
- 4.4. Brak zabezpieczenia materiałów budowlanych, a szczególnie drewna na działanie grzybów oraz owadów technicznych szkodników drewna.
- 4.5. Długotrwałe użytkowanie budynku.
- 4.6. Przebudowy budynku przeprowadzone przed 1945 r.
- 4.7. Pożar dachu, który miał miejsce po 1945r.
- 4.8. Przebudowy budynku przeprowadzone po 1945 r.
- 4.9. Brak prawidłowej i ciągłej konserwacji budynku.

5. PODSUMOWANIE:

- 5.1. Stan konstrukcji stropu drewnianego nad dolną kondygnacją poddasza (IIp.) należy określić jako zróżnicowany od zadowolającego do złego.

- 5.2. Stan dostępnej partii konstrukcji dachowej można określić ogólnie jako zróżnicowany od niezadowolającego do złego.
- 5.3. Zakres porażenia elementów drewnianych budynku przez owady techniczne szkodniki drewna należy określić jako **ogólny**. Proces rozwoju owadów pozostaje **czynny**. Opanowanie porażonych elementów drewnianych przez owady techniczne szkodniki drewna wykazuje charakter **masowy**. Zniszczenie drewna w budynku należy określić jako **bardzo silne**.
- 5.4. Zakres porażenia elementów konstrukcji budynku przez grzyby należy określić jako **lokalny**. Proces rozwoju grzybów pozostaje **aktywny**. Opanowanie porażonych elementów konstrukcji przez grzyby wykazuje charakter **masowy**. Zniszczenie porażonych elementów drewnianych należy określić jako **silne**.

6. WNIOSKI I ZALECENIA

- 6.1. Orzeczenie zawiera szczegółową ocenę stanu konstrukcji w części dostępnej na górnej kondygnacji poddasza (IIIp.).
- 6.2. Z względu na brak możliwości rozpoznania kształtu i stanu konstrukcji nośnej dachu w obrębie dolnej kondygnacji poddasza (IIp.) sposób naprawy zostanie ustalony w trybie nadzoru po odsłonięciu konstrukcji i umożliwieniu dostępu do niej.
- 6.3. Roboty budowlane należy zorganizować w sposób umożliwiający ich przeprowadzenie w zakresie i metodami ustalonymi dopiero po dokonaniu szczegółowej oceny części konstrukcji obecnie niedostępnej.
- 6.4. Obiekt nie spełnia obowiązujących wymogów ochrony p.poż. w zakresie warunków ewakuacji, podziału na strefy pożarowe oraz zastosowania palnego wyposażenia na drogach ewakuacyjnych oraz w pomieszczeniach kategorii ZL I.
- 6.5. Obiekt nie spełnia obowiązujących wymogów ochrony cieplnej budynków.

7. WYTYCZNE KONSERWATORSKIE

7.1. Cel inwestycji:

techniczne zabezpieczenie budynku za pomocą środków, które gwarantują pełne i długotrwałe bezpieczeństwo ustroju konstrukcyjnego, przy zachowaniu warunku maksymalnego stopnia zachowania substancji zabytkowej;

7.2. Środki realizacji inwestycji:

7.2.1. **Zabezpieczenie doraźne:** nie przewiduje się;

7.2.2. **Zabezpieczenie docelowe:** przewiduje się wykonanie zachowawczego remontu konstrukcji dachowej, odtworzenie cech plastycznych lukarn dachowych oraz wymiana pokrycia dachowego na nowe.

7.2.3. Konstrukcja więźby dachowej: zachowaną konstrukcję należy poddać kompleksowej rewaloryzacji polegającej na osuszeniu, dezynfekcji, naprawie, zabezpieczeniu przed działaniem ognia, owadów technicznych szkodników drewna i grzybów.

Kolejność robót w trakcie naprawy zachowanej drewnianej konstrukcji dachowej:

7.2.3.1. usunąć pokrycie dachowe i zutylizować odpady zgodnie z obowiązującymi wymogami;

7.2.3.2. dokonać szczegółowego przeglądu stanu technicznego wszystkich elementów więźby w celu podjęcia ostatecznej decyzji co do ich wymiany lub wzmocnienia;

7.2.3.3. elementy uszkodzone w stopniu przekraczającym 30% powierzchni przekroju na długości nie mniejszej niż 30% długości wymienić na nowe;

- 7.2.3.4. elementy uszkodzone w stopniu nie przekraczającym 30% powierzchni przekroju naprawić;
- 7.2.3.5. przedłużanie elementu w wypadku uszkodzenia końcówki: sztuką nowego drewna o identycznym przekroju; połączenie elementów na nakładkę ukośną z zazębieniem z zabezpieczeniem połączenia na śruby M16 (nie mniej niż 2 szt. po każdej stronie połączenia, razem 4 szt.);
- 7.2.3.6. naprawa uszkodzenia zlokalizowanego poza końcówkami belek za pomocą obustronnych nakładek z połączeniem na śruby M16 + pierścienie zębate (nie mniej niż 3 szt. po każdej stronie połączenia, razem 6 szt.)
- 7.2.3.7. naprawa elementów zdeformowanych za pomocą obustronnych nakładek z połączeniem na śruby M16 + pierścienie zębate (nie mniej niż 3 szt. Po każdej stronie połączenia, razem 6 szt.)
- 7.2.3.8. wymiana elementu: sztuką nowego drewna o niezbędnym przekroju;
- 7.2.3.9. drewno stare należy zdezynfekować przy pomocy specjalistycznego preparatu przeznaczonego do tego celu;
- 7.2.3.10. zdezynfekowane drewno stare i drewno nowe należy zabezpieczyć przed działaniem grzybów, owadów technicznych szkodników drewna oraz ognia;
- 7.2.3.11. założyć folię dachową wysokoparoprzepuszczalną;
- 7.2.3.12. montaż kontr łąt i łąt;
- 7.2.3.13. ułożyć dachówkę

7.2.4. **Opierzenia i obróbki blacharskie:**

nowe opierzenia gzymsów wykonać z blachy tytan-cynk. 0.5÷0.6mm;

7.2.5. **Rynny i rury spustowe:**

nowe rynny i rury spustowe wykonać z blachy tytan-cynk. 0.5÷0.6mm;

7.2.6. Nowe elementy drewniane zastosowane podczas remontu winny mieć zbliżoną wilgotność do istniejących.

7.2.7. Elementy więźby dachowej należy zabezpieczyć solnymi preparatami np. poprzez zastosowanie odpowiedniego preparatu np.: INTOX P/POŻ, Boramon C30 f-my Altax który zabezpiecza drewno przed ogniem i korozją biologiczną.

7.2.8. Drewno wykorzystywane do napraw stosować po uprzedniej wgłębnej impregnacji metodą próżniowo-ciśnieniową środkami solnymi. np. preparatem INTOX P/POŻ, Boramon C30 f-my Altax

8. UWAGI KOŃCOWE

- 8.1. Zgodnie z Art. 64 Prawa Budowlanego zaleca się założyć „Książkę obiektu budowlanego” stanowiącą dokument przeznaczony do zapisów dotyczących przeprowadzonych badań i kontroli stanu technicznego, remontów i przebudowy.
- 8.2. Do budowy stosować wyłącznie atestowane materiały i wyroby budowlane
- 8.3. Zakres rozbiórek każdorazowo uzgodnić z WUOZ w Szczecinie.
- 8.4. Zakres wymiany oryginalnych elementów na nowe ograniczyć do absolutnie niezbędnego minimum.
- 8.5. Całość prac prowadzić zgodnie z obowiązującymi przepisami, zasadami sztuki budowlanej i wiedzy technicznej oraz pod bezpośrednim nadzorem osoby uprawnionej.

- 8.6.** Przed rozpoczęciem robót zabezpieczających kierownik budowy opracuje i wdroży plan BiOZ z uwzględnieniem specyfiki zadania.
- 8.7.** Podane nazwy handlowe materiałów budowlanych nie są wiążące , pod warunkiem zastosowania materiałów o właściwościach nie gorszych od podanych w niniejszym opracowaniu.
- 8.8.** Okres ważności ekspertyzy ze względu na zachodzące nieprzerwanie procesy korozyjne i destrukcyjne konstrukcji ustala się na 31.12.2014 roku.
- 8.9.** Prawa autorskie zastrzeżone !
Przedmiotowy projekt jest chroniony Prawem Autorskim zgodnie z art. 1 i następnymi Ustawy o Prawie Autorskim i Prawach Pokrewnych z dnia 4 lutego 1994 r. (Dz.U. Nr 24, poz. 63 z dnia 23.02.1994 r.)

Opracowali:

dr inż. Stefan Nowaczyk

dr inż. arch. Maciej Płotkowiak